

Hà Nội, ngày 01 tháng 5 năm 2023

Số: NNHD-05/TDMB/TTUD

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TRUNG DU MIỀN NÚI PHÍA BẮC
THỜI HẠN THÁNG**
(Từ ngày 01/5/2023 đến ngày 31/5/2023)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 4/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 66-87%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 443-557°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 100-104mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 19-105mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 26-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 19-24°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-1,5°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 30-60%

Trong tháng 4/2023 đã xảy ra 02 trận dông lốc, mưa đá vào các ngày 03/4 tại xã Đình Phùng, tỉnh Cao Bằng; đêm 28/4 - sáng ngày 29/4 tại các tỉnh Lào Cai, Yên Bái, Điện Biên, Tuyên Quang, Phú Thọ gây thiệt hại một số diện tích lúa và hoa màu trong khu vực. Trong tháng 4/2023 đã xuất hiện 04 đợt KKL vào ngày 06/4 sau đó tăng cường vào ngày 08/4, ngày 24/4 và đợt KKL ngày 29/4; trong đó, đợt KKL ngày 29/4 đã có mưa dông diện rộng, cục bộ có nơi mưa to đến rất to, tổng lượng mưa phổ biến từ 20-50mm, có nơi trên 50mm như: Pha Đin (Điện Biên) 67mm, Yên Bái (Yên Bái) 85mm. Từ ngày 17-24/4 tại khu vực Tây Bắc Bộ xảy ra đợt nắng nóng trên diện rộng; trong đó, đáng lưu ý đây là đợt nắng nóng đặc biệt gay gắt, cũng là đợt nắng nóng diện rộng đầu tiên trong năm 2023 đã xuất hiện nhiều nơi có nhiệt độ cao nhất ngày vượt GTLS trong cùng thời kỳ. Trong tháng 4, khu vực xảy ra 01 đợt mưa diện rộng từ ngày 29-30/4. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

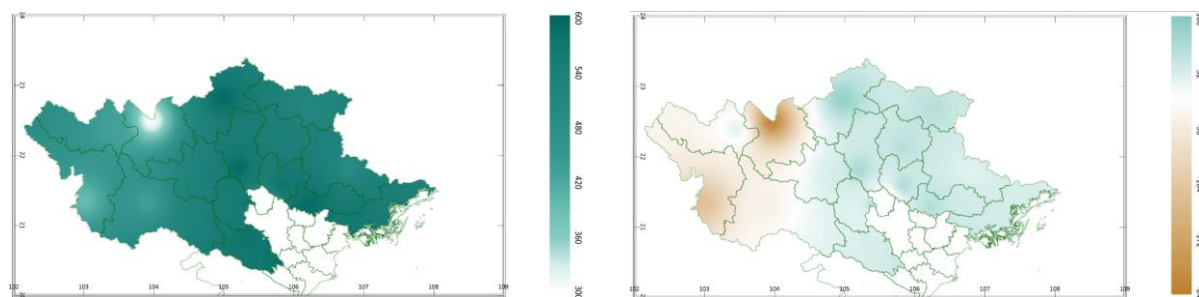
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-30/04/2023)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 4
Độ ẩm không khí (%)	72-86	65-91	62-85	66-87
Nhiệt độ tối cao (°C)	25-31	27-35	28-34	26-33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	17-23	20-25	19-24	19-24
Tích ôn hữu hiệu (°C)	129-170	157-195	154-194	443-557
Mưa hữu hiệu (mm)	0-16	0-22	11-43	19-105
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	33-34	34-35	33-35	100-104

Trong tháng 4, lúa Đông Xuân ở các giai đoạn cuối đẻ nhánh – đứng cái – làm đòng – trổ bông. Thời tiết của khu vực trong tháng có nhiều ngày có mưa nhỏ, mưa phùn, có sương mù, độ ẩm không khí cao tạo điều kiện cho bệnh đạo ôn lá trên cây lúa tiếp tục phát triển và gây hại mạnh; xen lẫn những thời kỳ mưa ẩm với nền nhiệt độ thấp là những thời kỳ nắng nóng – nắng nóng gay gắt, có nơi nắng nóng đặc biệt gay gắt kết hợp với mưa rào và dông gây ảnh hưởng đến nhiều diện tích lúa trong khu vực, một số diện tích lúa bị thiệt hại hoàn toàn.

Cây vải trong tháng ở giai đoạn quả non - nuôi quả. Trong tháng 4, khu vực có nhiều ngày xảy ra nắng nóng xảy kết hợp với mưa rào và dông, cục bộ có nơi mưa to khiến cho tình trạng rụng quả non trên các diện tích vải sớm xảy ra tại nhiều vùng trồng trong khu vực. Ngoài ra, điều kiện thời tiết nắng mưa đan xen cũng thuận lợi cho nhiều sâu bệnh hại trên cây vải phát triển như bọ xít nâu, bệnh sương mai, sâu đục cuống quả...

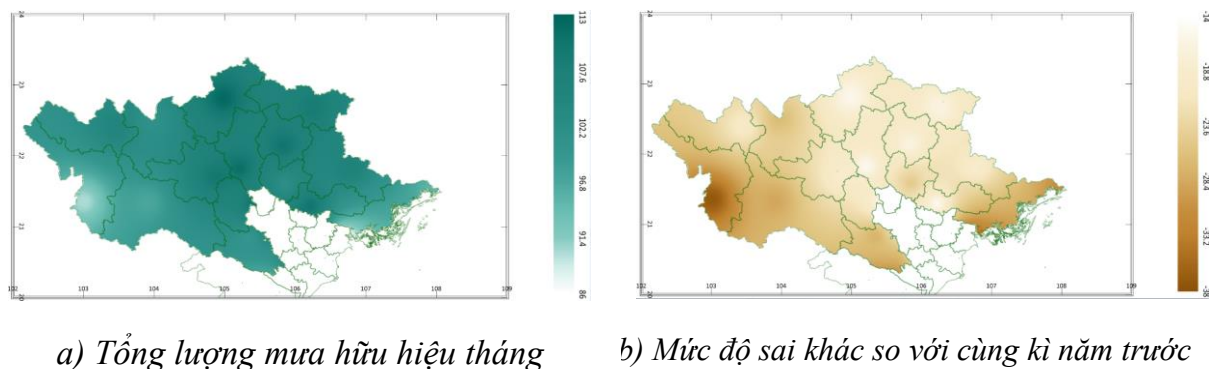
2. Dự báo

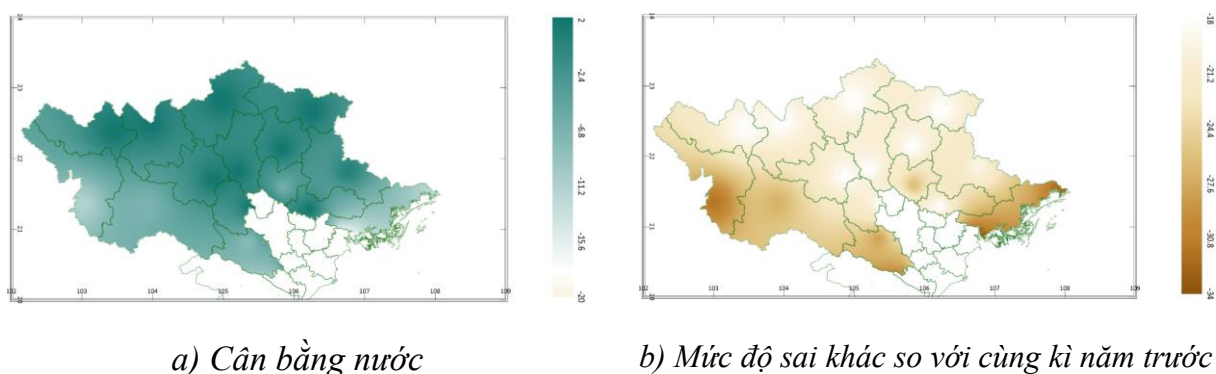
a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

Hình 3: Bản đồ cân bằng nước

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 22-32°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 16-26°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 100-193°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 86-193°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 115-212°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại các tỉnh Lào Cai, Điện Biên và phần phía Đông của tỉnh Sơn La có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 25-224°C; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng tích ôn hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 23-83°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 20-37mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 23-37mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 15-38mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu trên toàn khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 16-37mm.

Độ ẩm không khí tháng 5/2023 dao động trong khoảng 74-87%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 97-107mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 12% so với nhu cầu), một số nơi lượng mưa cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 2%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 5
Độ ẩm không khí (%)	74-87	77-87	71-88	74-87
Nhiệt độ tối cao (°C)	22-32	20-32	24-34	22-32
Nhiệt độ tối thấp (°C)	16-25	15-25	17-27	16-26
Tích ôn hữu hiệu (°C)	100-193	86-193	115-212	302-593
Mưa hữu hiệu (mm)	20-37	23-37	15-38	90-112
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	32-35	32-35	32-36	97-107
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-12 ÷ 2%			

3. Cảnh báo khả năng tác động

Nhiệt độ trung bình tháng 5/2023 tại khu vực phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C, riêng khu vực Tây Bắc có hơn 1,5 °C; TLM phổ biến ở mức thấp hơn so với TBNN từ 10-30%. Từ ngày 01/5, vùng áp thấp nóng phía Tây có xu hướng mở rộng dần về phía Đông; từ ngày 02-03/5, khu vực Tây Bắc Bắc Bộ có khả năng xuất hiện nắng nóng cục bộ; khoảng từ ngày 04-07/5 có nắng nóng diện rộng. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Lúa Đông Xuân trong khu vực trong tháng tới phổ biến trong giai đoạn làm đòng - trở bông - chín sữa – thu hoạch. Dự báo, từ ngày 01/5, vùng áp thấp nóng phía Tây có xu hướng mở rộng dần về phía Đông; từ ngày 02-03/5, khu vực Tây Bắc Bắc Bộ có khả năng xuất hiện nắng nóng cục bộ; khoảng từ ngày 04-07/5 có nắng nóng diện rộng. Do ảnh hưởng của nắng nóng, một số diện tích lúa trong khu vực có khả năng xảy ra tình trạng thiếu nước khiến cho cây lúa sinh trưởng và phát triển kém (đặc biệt là các diện tích lúa trong thời kỳ làm đòng – chín sữa) nên người dân cần chủ động nguồn nước để tưới bổ sung cho cây lúa nhằm đảm bảo duy trì mực nước trong ruộng 5cm từ khi lúa làm đòng đến khi chín sữa. Tuy nhiên, nắng nóng lại là điều kiện thuận lợi cho các diện tích lúa đã chuyển sang thời kỳ chín, nắng nhiều giúp cho các trà lúa chín đều và đẹp đồng thời giúp cho công tác thu hoạch lúa diễn ra dễ dàng hơn. Trong tháng tới cần chú ý các đối tượng như bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh khô vằn, bệnh lem

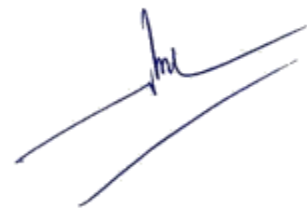
lếp hạt... có khả năng phát triển và gây hại trên nhiều diện tích lúa trong khu vực.

Cây vải phổ biến trong giai đoạn phát triển quả - vào cùi - đỏ vai – thu hoạch. Trong tháng tới, có khả năng xảy ra nắng nóng từ đầu tháng, sau đó nắng nóng lan ra trên diện rộng do ảnh hưởng của vùng thấp nóng phía Tây có xu thế mở rộng sang phía Đông. Nắng nóng giúp cho các diện tích vải chín đều, đẹp và giúp quả vải đảm bảo độ ngọt tốt nhất. Tuy nhiên, nắng nóng khiến cho nhu cầu về nước của cây vải ở nhiều nơi không được đảm bảo, thiếu hụt có thể lên đến 12% so với nhu cầu; do đó, trong quá trình chăm sóc, người dân cần chú ý tưới thêm nước bổ sung cho cây vải (lưu ý khi tưới nên tưới vào sáng sớm hoặc chiều mát; tưới đẫm gốc và tưới đều xung quanh tán để làm mát cho cây, nên tưới nước bổ sung thường xuyên để tránh tình trạng cung cấp nước đột ngột khiến cho cây vải bị sốc nước sẽ dẫn đến hiện tượng nứt quả làm ảnh hưởng đến mẫu mã và chất lượng của quả vải thành phẩm); ngoài ra, để hạn chế tình trạng bốc thoát hơi nước cho cây vải đồng thời hạn chế cỏ dại, nên sử dụng rơm rạ, cành củi khô để tủ gốc cho cây. Trong tháng tới cần chú ý các đối tượng như sâu đục cuống quả, bệnh sương mai, bệnh thán thư, mã mực... người dân cần thường xuyên kiểm tra vườn vải, khi phát hiện các thấy các đối tượng gây hại với mật độ và tỉ lệ gây hại vượt quá mức cho phép cần ưu tiên sử dụng các loại thuốc BVTV có nguồn gốc sinh học để phun phòng (chú ý bảo đảm đủ thời gian cách ly trước khi thu hoạch để đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm).

Tin phát ngày: 01/5/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/6/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng